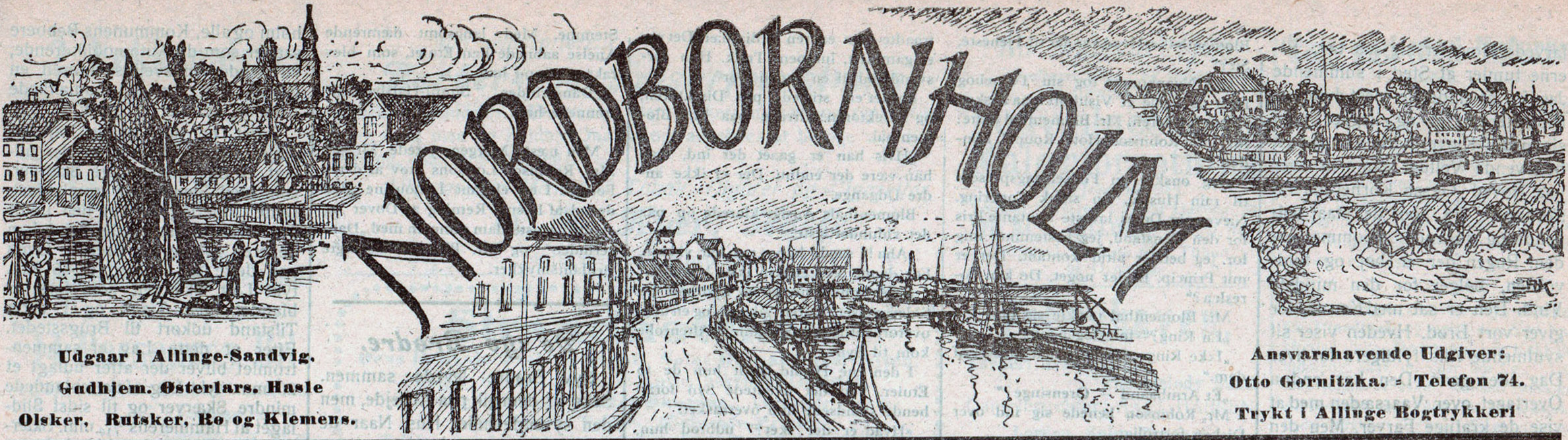

Udgaar i Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Ud giver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 204 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Fredag den 26. Juni.

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1931

„Den gamle Skole“.

—0—

Støttet af alle mulige tekniske Hjælpemidler, med Sporten under den ene Arm og Hygiejnen under den anden søger den moderne Skole at give Ungdommen et Grundlag af almene, nyttige Kundskaber. Og selv om man maaske endnu kan slumpe til at høre Knaldet af en velfortjent Lussing, saa er dog Prygl som fast Led i Undervisningen afskaffet.

Paa samme Maade som en Middelalder-Rektor, hvis han pludselig blev hensat i et moderne Skolehus, vilde korse sig, vilde en moderne Pædagog, der med eet følte sig hensat til en Latinskole fra det 15.—16. Aarhundrede tage sig fortvivlet til Hovedet.

Fortidens Skoler var — selv de der regnedes for større — efter vore Begreber usselige smaa. Det gjaldt Ribe Latinskole, som omkring Aar 1700 havde 700 Disciple saavel som Roskilde lærde Skole med sine 900 Elever. Hele Skolebygningen udgjorde som Regel eet eneste Rum, i hvilket alle Skolens „Lektier“ (Klasser) paa samme Tid undervistes i forskellige Fag. Senere ned i Tiden skilte man Mesterlektion (øverste Klasse) fra, men det er vel utvivlsomt, om det hjalp stort, da Skillerummet var et Tremmewærk! I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede faar hver Klasse sit særlige Lokale.

Inventaret var ikke afstikkende fra de spartanske Omgivelser; men en saadan Flothed som malede Borde og Bænke vilde ogsaa have været ilde anbragt mellem en Flok Peblinge, der Gang paa Gang brød Huller i Gulv og Væg, saa Tømmer og Murer maatte tilkaldes for at udbedre Skaden. Naar de samme Peblinge fordrev Tiden med en saa uskyldig Fornøjelse som at slaa alle Skolens Ruder ind, var det pædagogisk set ikke rigtigt, men at det har været til Nytte i et Rum, hvor saa mangesnavsede og stundom syge Drengene var samlede, er ganske sikkert. Fra St. Simonis og Judæ Dag (28. Oktober) til Kyndelmisse (2. Februar) undervistes der fra Klokker 7 Morgen til Klokker 4 Eftermiddag. Resten af Aaret fra 6 Morgen til 5 Eftermiddag. Hvorledes Undervisningen kunde begynde Kl. 7 i Aarets mørkeste Tid er en Gaade, da det omtales som noget aldeles enestaaende, at Skolen i Odense havde en Lysekrone. Senere i Tiden medbragte Eleverne Lys, som de placerede paa Bordet foran sig — men de Lys var nok mere til Morskab end til Nytte.

Ligesaa sjælden som Lysekronen var Kakkelloven, der altid var skænket af en Velynder, men havde han ikke tillige sørget for at sikre Brændsel, var Gaven en kold Illusion. Naar Kulden ikke

var altfor slem, kunde baade Lærere og Elever kun holde Varmen ved de Masser af Prygl, som uddeltes og modtoges.

Ordet Pebling, som i Middelalderen var Betegnelse for Skoledisciplene, er udlagt som „smaa Papæ“, d. v. s. vordende Præster, og saa snart Smaadrene havde overskredet Latinskolens Tærskel, blev de da ogsaa betragtede som værende paa Vej til et gejstligt Embede.

Peblingenes Dragt bestod af en lang, mørk Kappe og en Hat, som endte i en Hale (cauda) — heraf Skældsordet, der anvendtes paa Peblinge og Studenter: Per caudi — som hang ned ad Ryggen. Fodtøjet var Træsko, naar det kom højt: Sko, men aldrig Støvler, der var forbeholdt Adelen og Hoffet.

De fleste Peblinge kom fra fattige Hjem, der betragtede Skolen som en Forsørgelsesanstalt, der fritog Forældrene for alt Ansvar overfor Barnet. Og Gejstligheden opfordrede ligefrem Folk til at sende Børnene til Skolerne. Saaledes siger den berømte Biskop Peder Palladius:

„Og hvilke smaa Drengene, som i fornemme, og det løber i dem som brød Smør (smeltet Smør), hvad Degnen lærer dem, og de vil have Bog og vil til Skole, naar I spør dem ad, saa lader dem gerne komme til næste Købstad til Skole! Og hvis de har Evner, da lade dem blive i Skolen, thi der sidder tit paa en Bondekvinde Skød en dejlig liden Drengsbarn, som kan siden hjælpe en hel Hob Slægt, indtil niende Knæ med Guds salige Ord og andre gode Raad, det var jo Eders store Ære. I kunne faa af Eders Børn til Sognekirke og Præster, saa og til Borgmestre, Raadmænd, Skrivere etc., saa at en hel Slægt kunde hælde deres Hoved til en fromme Mand, som havde slidet sine Børnesko i Skole.“

Videre siger han om Peblingene: „... deres Forældre hjælper mindst til deres Føde; de faar den alligevel, Gud være Lov! Gud forsørger dem vel; de hellige Engle er hos dem, og gode gudfrygtige Borgere forsyner dem med Hus og Almisser, saa dem skader intet.“

I Smaabyerne gik baade Peblinge og Hørere (Lærere) paa Omgang ved Borgernes Borde, eller de fik en Del af Forplejningen paa et Kloster eller Slot. Ved saadanne Fællesmaaltider overvaagede en Rektor eller en Hører, at der kun blev ført „nyttig og behagelig Samtale“ — paa Græsk eller Latin!

Skolens Rektor var ofte Kapellan (Aftensangspræst) eller Kordægn, og „Mesterlektionerne“ var Dægne, der skulde besøge en saadans kirkelige Forretninger inden for en Grænse af to Mil fra den By, i hvilken de gik i Skole. De saakaldte „Løbeegne“ kom endnu

Fra Kulla Gennarstorp.

Vort Billede gengiver et typisk Parti fra Kullen, hvor svenske Spejdere i Øjeblikket ligger i Lejr. Det minder om Hammeren. Den 17. Juli slutter Stævnet der, og der gøres et Besøg i København — 3500 „Mand“ stærke.

længere omkring og forrettede deres Tjeneste ikke blot paa Helligdage, men ogsaa ved Fester, og da f. Eks. et Bryllup i hine Tider kunde være baade otte og fjorten Dage, har det næppe været til Gavn for deres Skolearbejde.

Først naar en Rektor kom i Besiddelse af et Kanonikat eller lignende, kunde det siges, at han havde sit paa det tørre, thi foruden at være vellønnet var det en agtet Stilling; men en saadan Stilling var jo ogsaa en Sjældenhed, en skøn saftig Frugt, som den fattige Hører ude i Ravnekrogen digtede ind i alle sine Drømme, uden at han nogensinde naaede at plukke den. Han og hans Lidelsesfæller blev aldrig ansete, men betragtedes som en Slags Snylttere af de dydige Matroner og velnærede Borgmænd, hos hvem de foruden den tynde Suppe ofte fik sure Miner og arrige Udgydelser. De allerfleste af disse Hørere var Folk, som var kommet paa en hel forkert Hylde. Det var jo i deres Haabs Alfa og Omegn at have i et gejstligt Erhverv; men som de blev ældre, gled Haabet længere og længere bort fra Sandsynlighedens Horisont. Livsmodet sank og de saa for dybt i Glasstet, hvad der gik ud over Undervisningen og Peblingenes Rygstykker. Hans Lang, der 1566 gav en Pebling en saa kraftig Lussing, at Drengen døde af Slaget, var ikke ædru, men at han ikke var mere fortrukket end Folk af hans Slags i Almindelighed, berger det for, at han senere fik et gejstligt Embede.

Det vilde jo være naturligt at tro, at Skole og Universitet ragede op af Middelalderens knugende Mørke som de Steder, hvoraf der spredtes Lys over Land; en mindet for de lærde Anstalters Mure laa netop den mest trykkende, lumreste Middelalder-Luft.

Der undervistes vel i flere Fag i Skolerne, men tre Ting figurerede altid i Forgrunden: Græsk, Latin — og Prygl. Med hvilken Iver man

tog sig af de to første, beroede vel lidt paa Skolens og Lærernes Art; men Pryglens urimelige Mængde var nogenlunde konstant. Ogsaa her hjemme kender vi Eksempler paa, at Pryglene var sat i System og opnoteredes af en nidkær Rektor, men et helt Prygleboghoderi som det, der skyldes Rektor Johan Jacob Hauberle i Schwaben, kan vi dog ikke opvise Mage til. Denne travle Pædagog har i ca. 50 Aar uddelt:

Stokkeprygl: 911,527, Ris i et Antal Tilfælde: 124,000, Nævlinger (Slag i Haanden): 20,989, Haanddask (Variant af Nævlinger): 136,715, Munddask: 10,235, Ørefigener: 7,905, Notabener (Slag med Kanten af en Bog): 22,763, Knælen paa Ærten: 777, Baaret Æsel: 5001.

Foruden har denne dygtige Skolemand anvendt 3000 udsøgte Skældsord, hvoraf de 1000 var hans eget Fabrikat, hvortil kommer en Million (!) „Hovednødder“. Regner man Skoledagenes Antal til 200 med det gængse Timeantal pr. Dag, har denne Rektor udvist en sand Myreflid, idet han i Løbet af de 50 Aar, han var Skolemand, gennemsnitlig har uddelt et-eller-andet pr. Minut. Man fristes til at tro, at i den Skole er Latinen blevet stedmoderligt behandlet til Fordel for Pryglene.

Angaaende de ovennævnte Straffe bestod Eksekveringen af „Knælen paa Ærten. Skulde han „bære Æsel“, fik han et Reb om Halsen, hvori der hang en tung Træklods der stundom var groft udskåret som et Æsel. Foruden disse Strafferedskaber anvendtes Ferlen. Den bestod af en Træstok, paa hvis ene Ende der var anbragt en Klump eller Skive, som var besat med Sømloveder eller Metalknapper, og med et Hul i Midten. Med dette barbariske Instrument er mangan Pebling blevet lemlæstet — undertiden slaat ihjel.

En af Aarsagerne til den strenge Skoletugt var naturligvis Tidens Tro paa Torturens Evne til at blodgøre det stride Sind, men

hertil kom, at „Skoledrene“ ofte var skæggede Fyre paa 25, ja 30 Aar, „Skælmer og Hugbaser med ugudelig Banden og Sværgen og anden usømmelig Tale, som søger Kroer og Kipper“. En anden Aarsag maa søges i, at Skole og Universitet udgjorde en Jurisdiktion for sig, undtagen hvor det gjaldt Drab eller lignende grove Forbrydelser.

Da Tiden blev mere „human“, oprettede man „Straffedage“, som Regel Lørdag, hvor den Pebling, som havde det største Antal Overtrædelser paa Samvittigheden, skulde straffes for de andres med. Peblingene lønnede da en „Syndebuk“, hvis eneste Pligt det var i Ugens Løb at overgaa de andres „Synder“.

Midt i alle de gamle Protokollers Beretninger om grusomme Straffe, Vildhed og Pedanteri, støder man undertidn paa noget, der lyser op som et Smil. Her er en saadan Lysning:

I det Herrens Aar 1603, den 24. Februar, blev Hr. Niels Hammer med stor Højtidelighed indsat i et Rektorembede — og i 1606 fik han uden nogen Art Ceremoni sin Afsked til stor Sorg for Eleverne, hvem han gentagne Gange gav længere Ferier paa Tider, hvor ingen andre holdt fri. Sammen med Peblinge og Hørere havde han hos Værtholder Laurits Skrifer i Løbet af 5 Uger tømte 531 Kander Øl.

Foruden den Slags ekstraordinære Afbrydelser i Skolelivet var der en stor Bunke Fridage og Ferier foruden de Skuespil, som Eleverne i en eller anden Anledning „legede“ (spillede). Disse Skuespil havde gerne en moralsk Tendens som det, der var skrevet mod „Druckenskabss uskicklige Væsen“, men længere ned i Tiden udartede disse Skuespil sig til rene Farcer med den allerdjærveste Komik.

Med nyere Tidens friske Luftninger forsvandt Middelalderens Aand, og dens fortrukne Hørere, dens Prygl og Skuespil gik ind i det Raritetsskabene, der hedder „gamle Dage“, og om hvilke det vel kan være morsomt at læse, men som sikkert ikke var saa morsomt at leve i.

Høst.

Det er vor første Høst herhjemme, og det er ikke den mindst hyggelige. Tværtimod Den falder paa en Tid, der vel nok er vor skønneste Aarstid, og hvor al Naturen er under stærk livgivende Kræfters Indflydelse.

Paa ingen anden Tid af Aaret breder de grønne Afgrødet sig saa frisk og frodigt som i denne Tid, hvor ogsaa Dyrelivet paa Marken og i Skoven har deres Velmagtsdage. Kløveren staar i Blomst; over de grønne Agre ranker de

farvede Hoveder sig saa tæt, Blærne tumler af Sted i summende Jag for at finde de mest duftende Blomsterbægre, og lægger man sig ned i Kløvermarken, slaar en bedøvende Vellugt sammen over ens Hoved. Ogsaa Kornet har sin skønneste Tid, som det staar bølgende og duvende i Sommervindene. Rugen der er høj og fuldvoksen, bølger for den mindste Vind. Den er sat med Kærne, der giver vort Brød. Hveden viser sit svulmende Aks fyldigere for hver Dag, der gaar. Den har endnu Overtaget over Vaarsæden med at vise de kraftige Farver. Men den vil dog snart komme til at ligge under i denne Kappelstrid; thi den nærmeste Tid er Byggets og Havrens Glansperiode, de vokser Dag til Dag.

Høsten er jo kun en Del af den Høst, som Landmanden Sommeren igennem skal bjerge, og det vel endda den mindste Del. Det er ikke som i gamle Dage, hvor Høet var Hovedfaktoren om Vinteren. Havde man da Høet bjerget, var Grunden lagt til den næste Vinterfodring. Da var Høets Mængde næsten ensbestemmende for, hvor mange Kreaturer, der skulde fodres igennem. Kvaliteten tog man knapt saa nøje med. Skønt man vel nok bestræber sig for at faa godt Hø, saa samledes det ogsaa hjem, selv om det blev daarligt bjerget i Hus.

I fordums Dage hentede Karlene Leerne frem og sleb, naar Høet skulde begynde. Længe havde de siddet gemt bag en Hanebjælke i Loen, nu skulde de skærpes. Og naar Solen hævede sin lysende Kugle mod Øst, sang Leerne i Kløvermarkerne; man begyndte tidligt, for Græsset var lettest at sla, saa længe Duggen endnu sad i det.

I vore Dage er det kun den mindre Jordbruger, der sliber sin Le for at hugge ind paa sin lille Kløvermark; fra Gaardene ruller en Slaamaskine ud i Marken, og snart skærer de skarpe Knive gennem de bugnede Græsfylde. Slaamaskinen er en haard Herre; hvor den kommer frem, maa alle Smaablomster neje sig; den skaaner intet, som er inden for dens Rækkevidde.

Høsten falder i vor al for korte Sommers fagreste Maaned — Juni. Endnu staar Skoven frisk og smuk, selv om det første grønne Silkeskær er gaaet over i en mørkere og dybere Tone, men ogsaa denne er vidunderlig og smuk; den ejer Skønhedens Glæde, som Foraarets Løvspring ejede dens Jubel —.

Simili.

—O—

Den australske Danserinde havde just afhentet to Brillanthalsbaand i Alexander Blomenthals Juvelerforretning. To pragtfulde Halsbaand, men — Imitation, Similismykker, som hun skulde benytte til Scenebrug, og som var lavede efter de ægte Modeller. Blomenthal havde paa Lager. Smykkerne var lige naaet at blive færdige i sidste Øjeblik — før Danserindens Afrejse, som skulde finde Sted samme Dags Aften med Emigrantdamperen. Saa glimrende var disse Efterligninger, at Blomenthal et Øjeblik stod tøvende med Originalerne og Imitationerne, uvis om, hvilke der var hvilke. Men Danserinden havde da faaet sine Similismykker, og de ægte var Blomenthal nu i Færd med at gemme hen i sin brand- og dirkefri Box i Væggen.

En Automobilroske kørte i det samme op for Døren.

En jovial udseende Herre afen egen nyskabt Velhavertype-Type traadte rask ind i Butiken, og Blomenthal gik ham i Møde efter at have lukket Boxen.

„Ubehageligt Vejr i Aften“, sagde den Fremmede.

„Ja, meget ubehageligt“, indrømmede

Blomenthal. „Hvad var der til Tjeneste, Sir?“

Den Nyankomne tog sin Tegnebog frem og lagde et Visitkort paa Disken foran Juveleren. Mr. Blomenthal læste: Mr. John Robinson, Hotel Roupel, London.

„Jeg ønsker en Fødselsdagspresent til min Hustru. En smuk Foræring. Nævn mig Deres laveste kontante Pris for den Genstand, jeg bestemmer mig for. Jeg betaler altid kontant. Det er mit Princip. Er der noget, De kan foreslaa?“

Mr. Blomenthal tænkte sig om.

„En Ring?“ foreslog han.

„Ikke Ringe. Madame har Masser af dem.“

„Et Armbaand — Ørenringe?“

Mr. Robinson lænede sig ind over Disken fortroligt.

„Jeg formoder, De følger Børslisten og har set, hvad Hvedepriserne er røget op til i Dag? Jeg ønsker noget ekstra. Et Halssmykke for Eksempel.“

Blomenthals Ansigt straaled. Han strøede Perlekollier m. m. over hele Disken, og en halv Times Tid diskuterede de Sagerne. Ogsaa Brillantkollierne fra Boxen kom frem.

Mr. Robinsons Opmærksomhed koncentrerede sig navnlig om dem, men han var ikke i Stand til at træffe sit Valg, hvilket af dem, det skulde være. De enedes om at lade Mrs. Robinson se dem begge og selv træffe Bestemmelsen.

Blomenthal pakkede Etuierne omhyggeligt ind og stak dem i Inderlommen, gav Ekspedienten Ordre til at gemme de øvrige Smykker hen, og kørte saa med Mr. Robinson af Sted til Hotellet.

Der var ikke Gram af Mistanke i Blomenthals Sjæl. Havde der været det, vilde han have følt sig beroliget ved Hotelpersonalet underdanige Holdning. Portiør'en bukkede dybt for Mr. Robinson, og Elavatordrengen sprang som en Gummibold.

Rigelige Drikkepenge i Løbet af faa Dage kan gøre Underværker, men Mr. Blomenthal gjorde sig ingen Tanker paa det Punkt.

Det Værelse, han blev vist ind i, var en Salon, der hørte til en Suite, og var møbleret med Brokadesmøbler, tyrkiske Tæpper og Silkegardiner. Blomenthal anstillede Beregninger over, hvilke uhyre Indtægter der maatte til, for at en Mand kunde tillade sig en saadan Luksus. Imidlertid var Mr. Robinson gaaet ind i Sideværelset for at konferere med sin Hustru.

Lidt efter kom han tilbage.

„Min Hustru klæder sig for Øjeblikket om til Operaen“, sagde han. „De har vel ikke noget imod, at jeg tager Smykkerne med ind og viser hende?“

Et Sekund tøvede Blomenthal. Mr. Robinsons Holdning stivnede i Vrede. „Tak, det kan være det sam...“ begyndte han, men Juveleren skyndte sig at række ham Etuierne.

„Jeg forsikrer Dem, Sir, De misforstaar mig. Jeg har ikke det fjerneste imod at betro Dem Smykkerne. Fruen maa endelig give sig god Tid til at bestemme sig.“

Ikke særlig formildet forsvandt Robinson med Etuierne, og Blomenthal tog Frakken af og nedlod sig i en af de Brokades.

Omsider begyndte han at undre sig over den Tid, det varede. Elevatordøren havde smækket op og i utallige Gange, Strømmen af Middagsgæster var tyndet svært ud — og endnu var Robinsons ikke kommet til nogen Afgørelse.

Mr. Blomenthal begyndte at gaa op og ned ad Gulvet, Efterhaanden blev hans Skridt hurtigere, og tilslidst standsede han, pludselig helt bestyrtet. Kunde det tænkes, at der var andre Døre fra denne Suite ud til Korridoren? Og hvis saa var, hvor var da hans Brillantsmykker?

Hjertet hamrede i hans Bryst. Det var et gammelt Trick, dette her, et ældgammelt Trick. Hvoraf kunde han vide, om denne Mand virkelig var Mr. Robinson? Hvoraf kunde han vide, om der virkelig var en Mrs. Robinsen i Værelset derinde?

Han fo'r til Døren til Sideværelset og bankede paa. Intet Svar. Saa greb han i Haandtaget. Døren var laaset. Mistanken hos ham var i et Nu blevet til Vished. Han fo'r ud i Korridoren og kimedede Alarm.

„Hurtig for Himlens Skyld!“ skreg han. „Hent Politiet! Hent Direktøren! Jeg er blevet bestjaalt for en Formue!“

Et halvt Minut efter kom Direktøren styrtende, Portiøren, Hoteldektiven og en halv Snes Stuepiger og Tjenere samt Gæster, der kom til, hidkaldt af Blomenthals Jammerklager.

„Jeg begriber ikke, jeg kunde gaa i Fælden!“ klynkede han. Slynglen op-

traadte som en ren Milliardaer. Det var et gammelt, lumpent Trick. Han forsvandt ud af en anden Dør.“

Portiør'en stirrede paa Direktøren, og Direktøren stirrede paa Mr. Blomenthal.

„Hvis han er gaaet der ind, maa han være der endnu. Der er ikke andre Udgange.“

Blomenthals Ansigt klarede op paa det vidunderligste.

„Aha!“ sagde han, „saa har vi ham. For denne Vej er han ikke kommet.“

I det samme hørtes en Lyd inde fra Sideværelset, Døren gik op, og en ung, overordentlig smuk Dame i Aftenrobe kom til Syne.

I den ene Haand holdt hun de to Euiere. Ved det uventede Syn foran hende standsede hun overrasket.

„Hvad er der sket?“ udbød hun, bleg af Skræk. „Er der ildløs?“

Bag ved hende kom Mr. Robinsons forbavsede Ansigt til Syne.

„Der er han!“ raabte Blomenthal op-hidset og fo'r frem. Der — tag ham!“

Men Portiør'en greb fat i ham og holdt ham tilbage.

„Den Idiot har taget fejl“, hviskede han harmfuldt til Direktøren. „Den Herre der er Mr. Robinson — Kornkongen — der kom her for en Uge siden. Nu er Pokker løs.“

„Jeg beklager meget, at vi har forstyrret dem“, sagde Direktøren undskyldende. „Denne Mand paastaar, at han er blevet bestjaalt, og at Tyven har skjult sig i Deres Værelser. Det er selvfølgelig en ren Misforstaaelse.“

Robinson forstod nu Situationen og sendte Juveleren et knusende Blik.

„Mennesket der maa jo være fuldkommen vanvittig“, sagde han, bleg af Harme. „Sagen er, at jeg har taget ham med herhen med to Brillantsmykker, hvoraf min Hustru skulde vælge det ene. Jeg køber ikke Smykker til to Tusind Pund Stykket uden at give mig Tid til at vælge. Men det lader til, at Mr. Blomenthal er blevet utaalmodig.“

Han vendte sig om mod sin Hustru, der havde iagttaget Oprinet med store, uforstaaende Øjne. „Har Du Euierne, Louise?“

Hun rakte dem frem og saa paa sin Mand med et bedende Blik.

„Jeg er sikker paa, at det kun var en Misforstaaelse, John. Den stakkels Mand har faaet en slem Forskrækkelse, og jeg synes saa godt om det Halsbaand med Safirlaasen.“

Mr. Robinson saa tankefuldt efter Skaren, som Direktøren lodsede ud af Døren.

„Naa, ja, De fortjener ikke det Held, Blomenthal, De er et Fæ. Men det er min Hustrus Fødselsdagsgave, og hun skal have Lov at bestemme det.“

Blomenthal tørrede sit Ansigt.

„Jeg beklager det overordentligt“, sagde han med svag Stemme. „Men hvis Fruen synes om et af Smykkerne —“

Mr. Robinson saa paa sit Ur.

„Vi er blevet forsinket temmelig meget. Versaagod, Mr. Blomenthal, her har De Deres Penge.“ Det var to Tusind Pund. Han talte Beløbet op i gode engelske Banknoter, og Mr. Blomenthal trak sig bukkende tilbage.

En halv Time senere lagde Blomenthal Euiet med det retunerede Hals-smykke ind i Boxen igen. Han havde aabnet det, og Skæret fra det elektriske Lys faldt ned over Brillanterne. Til sin Rædsel opdagede han, at de var falske. Smykkerne var glimrende efterlavede, men Simili.

I et nu stod det ham klart. Robinson havde betalt for eet Halssmykke og beholdt dem begge, men givet ham et uægte tilbage. Og nu var Bedragerne selvfølgelig over alle Bjerge.

I en Fart fik han fat i en Automobil og kørte afsted til Hotellet.

Til sin store Forbauselse erfarede han, at Mr. Robinson og Frue i Øjeblikket befandt sig paa deres Værelser. Ledsaget af en Politibetjent styrtede Blomenthal derop. Døren blev aabnet af den Eftersøgte selv. Blomenthal greb ham i Frakkeopslaget.

„Det er Tyven — Bedrageren!“ raabte han. Men Politibetjenten saa forbi ham ind i Værelset, hvor Mrs. Robinson konverserede en uniformeret Herre, i hvem Betjenten genkendte en Politinspektør.

Denne havde rejst sig og nærmede sig Mr. Blomenthal.

„Mr. Blomenthal“, sagde han roligt, „jeg har en Arrestordre paa Dem. Jeg maa bede Dem følge med straks.“

Blomenthal saa forvildet op.

„Hvorfor —?“ gispede han.

„De har til Mr. Robinson solgt et uægte Brillantkolliør for en Pris af to Tusind Pund.“

„Det er Usandhed. Det er et lumpent Trick“, udbød Blomenthal, men der var ingen rigtig Overbevisning i hans

Stemme. Med langsomt dæmrende Anelse aabnede han Euiet, som blev rakt ud imod ham.

„Danserindes Simili-Halsbaand!“ stønnede han.

Men næste Morgen rystede Mr. og Mrs. Robinson Londons Støv af deres Fødder. I en elegant Limousine gled de ud af Byen i Retning af Dover og stødte i Amsterdam sammen med „Danserinden“ og Mr. Blomenthals ægte Brillantsmykker.

De syv Brødre.

Syv Brødre levede sammen. Seks af dem gik paa Arbejde, men den syvende holdt Hus. Naar de seks Brødre vendte trætte og mødige Hjem, fandt de Huset smykket og ordnet, Maaltidet beredt og Lyset tændt, og de glædede sig derover og roste den syvende Broder.

Der var imidlertid en iblandt dem, som vilde være klogere end de andre, og han skældte den syvende Broder ud for Dagdriver og for en Lediggænger, der burde gaa med til Arbejdet og fortjene sit Brød. De onde Ord fandt desværre Indgang hos de andre, og de nødte Broderen til at tage Økse og Hakke ligesom de, tidlig om Morgen en dag gaa med dem paa Arbejde.

Om Aftenen begav de sig hjemad. Intet venligt Lysskær vinkede dem i Møde, ingen omhyggelig Haand havde ordnet Husvæsenet og dækket Bordet, ingen Broder modtog dem med et venligt Haandtryk og hjertelig Ord. De mærkede nu, hvor taabeligt de havde baaet sig ad, og følte sig dobbelt elendige og forladte, fordi det var deres egen Skyld. Fra den Tid blev derfor den syvende Broder hjemme igen, og Broderkredsens Lykke vendte tilbage.

Saaledes er Søndagen blandt sine Brødre den Dag, som bringer Ly, Lykke og Velsignelse til de seks Ugedage. Naar Folk, der vil være kloge, skælder denne Broder ud for en Dagdriver og Lediggænger, og begynder at tvinge den til Arbejde og berøve den dens hellige Ret, da lyt ikke til disse Røster men husk, at der staar skrevet: „Kom Hviledagen Hu, at du holder den hellig.“

K. P.

Fra Dag til Dag

Blomsterfest.

Hotelejer Jørgensen indbød i Søndags til Blomsterfest i Palme-haven. Denne fyldtes selvfølgelig til sidste Plads af et forventningsfuldt Publikum, der glædede sig over det smagfulde Arrangement og svang sig til Tonerne af „The Melody Bands“ 5 Mands Orkester. Palmehaven var omdannet til en veritabel Løvhytte i Kæmpeformat, hvor Guldregn i gyldne Klaser lyste mellem det lysegrønne Løv. I en lille „Skovsø“ rislede et Springvand og forskelligt farvede elektriske Pærer spejlede sig i det blanke Vand. Oppe paa Parketgulvet svang de dansende sig i skiftende Belysning, og flere nydelige Babys uddeltes i Præmie.

Man fik her Lejlighed til at se Danseparret Nina el. Karmol og Axel Harren demonstrere det nyeste i moderne Dans.

Vejmillionerne.

I Løbet af forholdsvis faa Aar har den stigende Biltrafik og de Indtægter, denne har givet Staten, saa at sige omskabt de danske Landeveje til en jævn, elastisk og forholdsvis støvfri Asfaltbane. De gamle stenede og støvede Veje med de skarpe Sving og stærke Stigninger er snart en Saga blot.

Betragter man nu Vejen mellem Allinge og Sandvig, maa man fryde sig over den Forandring, der er sket. Det er absolut det flotteste Stykke Vej her paa Born-

holm og alle, Kommunens Beboere saavel som de Automobilkørende, vil sende Amtsrådsmanden en venlig Tak for det udmærkede Arbejde, der her er gjort.

Først er den gamle Vejbane pløjet op, og derefter er der udlagt et Lag almindelige Skærver, som med Stenmel er tromlet fast. Dette Underlag er lagt helt ud til Trærækkerne, saa hele Vejen kan befæres i hele sin Bredde. Oven paa dette er anbragt et 65 mm. tykt Lag Skærver, som først er blandet med Tjære og i varm Tilstand udkørt til Brugsstedet. Efter at dette Lag er sammen-tromlet bliver der efter udlagt et 20 mm. tykt Lag af tjæreblandede mindre Skærver og til sidst Slidlaget af Hammerens $\frac{5}{10}$ mm. Skærver, som ogsaa tjæreblandede, og tromlet med den nye moderne Morortromle giver den fine, jævne Overflade, som vi nu glæder os over. Efter vejkyndiges Mening skulde vi nu være godt kørende i mange Aar.

I forstaaende bypatriotisk Glæde over det tilendebragte Vejarbejde har Allinge-Sandvig Forskønnelseskomite taget Initiativet til en Friluftsfest, der tænkes afholdt Søndag d. 5. Juli paa Vejen mellem Hotel Sandvig og Strandhotellet.

En Del af Strækningen tænkes indhegnet, saaledes at Færdselens ledes ind paa den ret brede Spadserevej. Landevejen forbeholdes Festsiddetagerne. Et større Hornorkester vil intonere Sæsonens Schlager og Dansen gaa livligt i den lyse Sommernat, der forhaabentlig bliver stille og helst lidt varmere end St. Hans Aften. At Festpladsen illumineres og at der sørges for andre Forlystelser, er en Selvfølge. Vi tror at denne usædvanlige Folkeforlystelse — rigtig ledet — vil tage Kegler. Det forhaabentlig ret store Overskud tænkes anvendt til forsat Beplantning af Sandvigsletten. Central — Projektet kan ogsaa vente Støtte. Nærmere Program følger næste Uge.

St. Hans Aften

blev en Sukces. Ved Solnedgang stilledes Blæsten pludselig af og Baalene tændtes et efter et. Strandvejen var fyldt til Trængsel af bilende, cyklende og spadserende. Solnedgangen var usædvanlig smuk, og de mange Baal langs Stranden og opad de mørke Hammerbakker tog sig pragtfuldt ud. De to førende Hoteller paa Forlystelsesområdet, Palme-haven og Strandhotellet, kappedes om at vinde Publikums Gunst. Overalt prangede Plakater, røde, gule, grønne og blaa; der var Dans om Majstangen, Børnekor og Festfyrværkeri, og inde i de store Dansesale var Trængslen stor.

Strandhotellet bød paa Roulé-Dans og St. Hans Løjer, og en gammel Heks paa Kasteskift ledede Orkesteret. Da Stemningen var paa det højeste, mindede Salen om en veritabel Dyrehavsbakke, og Klokkerne var mange inden de sidste Par dansede hjem i den lyse Sommernat.

Sæsonen.

er nu gaaet ind. Hoteller og Pensionater er næsten fyldt. Overalt vrimler det med lysklædte Sommergæster. Langs Stranden rejser Telt ved Telt; der ferierer den moderne Ungdom: de 8-14 Dages Sommerferie nydes i fulde Drag og gaar — ak alt for hurtigt. Vundet er endnu for køligt, frister ikke til længere Ophold; men desto mere udnyttes Vejene. Cykler og Biler træffes overalt, og ad de smalle Stier færdes Ungdommen med Rygsæk paa Nakken og Staven i Haand. Noget helt nyt er de gule Turistbusser, der fra 4. Juli til 15 August foranstalter billige Aften-Ture fra Rønne til Sandvig og Almindingen eller fra Sandvig til Almindingen og Rønne.

De kan rumme 50 Personer og afgaar fra Turistbureauet i Sandvig Kl. 19,30 hver Tirsdag til Almindingen, tilbage Kl. 24 Tur-Retur koster kun 3,50, og giver desuden Ret til fri Fortæring for 1 Krone. Lørdag og Søndag gaar Bussen fra Rønne til Sandvig Kl. 19,30 og returnerer ved Midnat. Busserne vil sikkert i Løbet af kort Tid blive meget populære.

2 Køkkenpiger
kan faa Plads straks. God Løn gives.
Tlf. 8.
Turisthotellet. Sandvig.

Et lille Barn
ønskes anbragt hos Folk, der vil tage det som deres eget.
Billet mrkt. 88 modtager Bladets Kontor.

14 Personers Bil
udlejes samt al Bilkørsel udføres.
C. Jensen.
Telefon Rø 59 y.

En Tegnebog tabt
paa Nordlandet eller Gudhjem—Almindingen. Henvendelse til Politiet eller Villa Havkatten, Allinge

IS.
Fin Naturis sælges hos
Alexandersen, Sandvig.

Rø Svineavlforening
afholder ordinær Generalforsamling Lørdag den 27. Juli Kl. 18 paa Rø Afholdshotel.
Bestyrelsen.

Husk
Stammershaldes Skovbal
paa Lørdag.

Høns
og Kyllinger købes, Tlf. All. 148.
Frits Hansen.

Det største Udvalg
i fikse og billige
Badeartikler
finder De altid i
Allinge Messe
ved **Th. Holm.**
Leverandør til Landbrugs- og Varelotteriet.
Tlf. 100.

Automobilkørsel.
Personkørsel udføres til meget nedsatte Priser.
L. Sommer, Munkegd.
Tlf. Allinge 124y.

Overretssagfører
Jac. Jensen.
Inkassationer, Ejendomshandler, Dokumentskrivning, Dødsbehandling m. v.
Kontor i Allinge:
(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1.

Avismakulatur,
rene Aviser, i 10 Pds Pakker a 75 Øre sælges fra
Allinge Bogtrykkeri.

Gør et Besøg
Undertegnede Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i **Seletøj, Kit-Bag, Rygsække og Kurvemøbler.** Bilpolstring udføres.
H. P. KOFOED
Tlf. 13 Hasle
Forretningskonvolutter
sælges med Firma for kun 8 Kr. pr. Mille.
Allinge Bogtrykkeri

Allinge Skæperi
Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Min velassorterede
Barber- og Frisørforretning
anbefales fremdeles. **Damer,** der ønsker en pæn og rigtig Klipping samt pæn og holdbar Ondulation, anbefales at besøge min Forretning. (Særskilt Afdeling).
Alle førende Mærker i Tobak, Cigarer og Cigaretter.
G. H. Kjær, Hasle.
Storegade ved Teknisk Skole.

Strandhotellet.
Øens livligste Etablissement. Soire-Dansant hver Aften.
Daglig Koncert af Alwin Kochs bekendte Orkester.
Hver Tirsdag og Fredag **Roulet Dansant.** Værdifulde Præmier.
1ste Klasses Varer. Moderate Priser.
Telefon Sandvig 14. **Ærb. Fr. Bidstrup.**

Fløde-Iscreme
fra Bornholms Flødeiscreme-Fabrik.
I Anledning af den stadig større Efterspørgsel efter vor Flødeis i Allinge-Sandvig har vi oprettet et Depot hos
Hr. Chr. Jørgensen, Allinge, Tlf. 144,
hvor der altid vil være Lager af alle gangbare Mærker og Kvaliteter i Flødeis. Vi anbefaler Publikum at henvende dem til nævnte Depot, som er aabent fra 8 Form. til 10 Aften.
Ærbødigt.
Bornholms iscreme-Fabrik.

Ønsker De Byggearbejde?
eller Reparationer udført, da henvend Dem til
Bygmester Johannes Pedersen,
Havnegade, Allinge. Tlf. 141.
Specialitet: Jernbeton-Lofter.

Møllers Bogbinderi
Tlf. 865. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 865
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads
anbefaler sig med fersk og røget **Flæsk, Morbrad og Karbonade** hjemmelavet **Fars, Medister, Sylte, Leverpostej og Lungepølse.** Alt i **Paalæg og Konserves.**
Friske **Slagterivarer** Onsdag og Fredag.
Johanne Hansen Tlf. 45.

Fine lærredsprægede Servietter
leveres falsede og med paatrykt Navn for Kr. 7,50 pr. Mille.
Mønstrede Stjerne-Duge til Restaurations og Kaffeborde i Ruller a 94x2500 cm kun 4 Kr. — Ingen Vask mere!
Al Hotelreklame udføres billigst i Allinge Bogtrykkeri.

HØSALT
er nu paa Lager til billigste Pris.
Produkten.

Pandeplader
af allerfineste engelske Mærke er paa Lager. Skal De have nyt Tag, saa lad os give et Tilbud, det bliver meget fordelagtigt
PRODUKTEN.

Høvlede og pløjede Brædder
til Loft og Gulv har vi paa Lager af allerfineste Kvalitet, og vi har alle Længder. — Prisen er rimelig, og vi giver endda Rabat pr. Kontant Betaling.
Produkten.

Alle Tryksager
saasom
Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visithort og Takkehort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort
leveres bedst og billigst fra
Allinge Bogtrykkeri.

Alt Malerarbejde
udføres smukt og solidt til rimelige Priser.
Ludv. Jacobsens Malerforretning
tidl. Johs. Hansen.
Værksted Nørreg. Privat Havneg. 29.
Tlf. 84. — ALLINGE. — Tlf. 84.
Altid til Tjeneste med Tilbud og Overslag.

Palmehaven.
Koncert hver Aften:
The Melody Band.
Danseinstruktør: **AXEL HARREN.**
Lørdag Soire Dansant.
Søndag Ballon- og Serpentinefest.

Husk i Dag
at tegne Dem som Abonnent paa „Nordbornholm“ for Juli Kvartal. Det er kun 1 Kr., og Abonnenter i 2det Halvaar faar gratis tilsendt **Hammershus Birks Historie** i Bogform.

Som tidligere omtalt leverer vi alle vore Læsere denne Bog fuldstændig gratis, naar de inden 27. Juni tegner sig som Abonnenter paa „Nordbornholm“ for 2de Halvaar. Beløbet kan indsendes paa vor Postkonto 14146 eller betales Postbudet med 1 Kr. Kvartaleh. — I Byerne modtager vore Bude Abonnement og kvitterer for samme.
Der trykkes ikke flere Ekspl. end bestilt — udover et mindre Oplag paa svært glittet Papir. Denne finere Udgave sælges paa Forfatterens Forlag og koster 5 Kroner.

Færdselsregler
—o—
i Henhold til Loven af 1923.
Fodgænger! husk, at Gade og Vej benyttes af Køretøjer, som pludselig kan komme til Syne; derfor: Se dig godt for, før du gaar ud paa Kørebanen, og træd aldrig baglæns ud paa den.
Skal du over Gade eller en Vej, saa husk at se til begge Sider, før du gaar ud paa Kørebanen, og gaa saa tværs over, ikke skraas over Kørebanen.
Læg Mærke til de Tegn, som Kuskene eller Chafførerne giver: strækker de Pilsken eller Haanden ud til Siden, kan du se, til hvilken Side de vil svinge.
Du skal særlig passe paa ved Gadehjørner og Vejkryds; der kan komme Køretøjer, som drejer fra den ene Gade eller Vej ind i den anden.
Gaa aldrig pludselig frem bag om et Køretøj, men overbevis dig først om, at andre Køretøjer ikke kommer frem paa den anden Side.
I Byerne bør du gaa paa det Fortov som du har paa venstre Haand og paa Landevejen i venstre Side af Vejen, saa vil du have let ved at se, om Køretøjer nærmer sig.
Vær hensynsfuld mod andre, saa at det bliver let for alle at følge Færdselsreglerne, og advar dem, der uforsigtigt handler imod dem.
Cyklist! Før du er sikker og øvet bør du aldrig køre paa Gader og Veje, hvor Færdslen er stærk.
Hvor der er Cyklesti, skal du benytte den, hvis den ligger paa din højre Haand. Giv Tegn, forinden du standser eller drejer til Siden, og husk at dreje i stor Bue til venstre og lille Bue til højre.
Kør aldrig bagfra forbi andre Køretøjer i Gade- eller Vejkryds.
Kør altid hensynsfuldt og søg at undgaa at tilsprøjte Fodgængere og andre i daarligt Føre.

Vær god mod Naturen.
—o—
Den skønne Natur fylder dit Sind med Friskhed og Glæde —
Den gør dig sundere baade paa Legeme og Sjæl. — Derfor — vær god mod Naturen som mod en Ven!
Har du fundet en køn Plet ude i den fri Natur, saa ødelæg den ikke! Husk paa, Naturens Skønhed er ikke din alene, den er alles!

Har du ligget i et Skovbryn eller paa en Strandbred og spist din Mad, saa efterlad ikke Stedet som en Køkkenmodding, naar du gaar din Vej. Lad ikke tomme Flasker, Konservesdaaser, Æggeskaller og Papir forstyrre Skønhedsindtrykket for dem, der siden søger Stedet!
— Gør rent efter dig!
Pluk aldrig Markens eller Skovens Blomster, hvis du ikke bryder dig om at tage dem med hjem. Det er hensynsløst at plukke Blomster for straks efter at smide dem bort igen. Ogsaa Blomster lever, og saa længe de lever, kan de glæde Mennesker.

Ryk ikke Anemoner eller andre Blomster op med Rod! Naar du gør det, er du med til at udrydde den danske Skovs Skønhed! Vil du ved o raarstid have grønne Bøgegrene med dig hjem fra en Skovtur, saa skær Grenene omhyggelig af med en Kniv! Skær dem af med et skraat Snit, og vælg dem paa en saadan Maade, at du ikke ødelægger Træets Form og Skønhed. Tag kun Grene, hvor du har Løv dertil! Ødelæg aldrig unge Træers Topskud. Glæd dig ved Fuglenes Sang, men rør ikke Fuglenes Reder.

Færdes du paa Steder, der tilhører Privatmænd, saa vær dobbelt omhyggelig og nænsom i din Optræden. Hensynsløse Turister har lukket Adgangen til mange kønne Steder i vort Land, fordi de ikke var gode mod Naturen.
Vær varsom med Ild, naar du færdes i Skov.

Men du, som har lært at sætte Pris paa Naturens Skønhed, du vil altid være en god Turist.
Du vil altid erindre, at saa køn og ren, som du selv ønsker at møde Naturen, saa køn og ren bør du efterlade den til andre.

Elegante Brevmapper med silkeforede Konvolutter og Luksus Brevpapir med paatrykt Navn for kun 1,50—2,00 Kr.
Allinge Bogtrykkeri.

Paa Gornitzkas Forlag
er udkommen:
Fører over Hammershus Ruiner.
Dansk og tysk Udgave 50 Ø.
Bornholmske Folkedanse,
samlede af Lærer H. P. Kofoed, Pris 3 Kr.
Med Kajak gennem Europa. Pris 5 Kr.

Uvertissementer.
Betalingen for saadanne bliver for Landets Bedkommende almindeligvis opkrævet ved Posten en Maaned efter, at de har staaet i Bladet, og anmodes de averterende om ventligt at indløse Postopkrævningerne ved Præsentationen af Postbudet. Naar Postopkrævningen uindløst tilbage, giver det nemlig ekstra Arbejde ved Bogføring og ved Udstedelse af ny Postopkrævning, ligesom de averterende selv faar en ekstra Udgift til Porto og den nye Postopkrævning

En lille møbleret
Sommerlejlighed
helst i Nærheden af Hammeren, søges fra 12. Juli til 1. Sept.
Nærmere Oplysninger og Pris angivelse til **Frk. E. Meyer,**
Svanholmsvej 4 Kbh. V.

50 Stk. Svin
fra 1—4 Mdr. er til Salg
Slagter Hansen.

Hammershus.

—0—

Hovedindgangen til Slotspladsen var gennem Slotsporten i Porthuset.

Porten bestod 1610 af 2 Halvporte med en Laage. Den kunde indvendig stænges med en Jernbom. 1640 lavedes en Stenkiste „at have i Porten, om Belæring ske skal“. Desuden forarbejdedes der 2 „frisiske Ryttere“ (ogsaa kaldet „spanske Ryttere“ dvs. Stormhindringer) at sætte for Porten og en Blok til at sætte de 3 smaa Falkonetter udi inden Porten. (En Del af Holger Rosenkrants' Foranstaltninger til Slottets Forsvar. Disse var aabenbart i Funktion 5 Aar efter, saaledes at Svenskerne ikke kunde komme denne Vej ind paa Slottet) 1656 — Bekostet en ny Port for Slottet, formedels den anden ikke tjenlig var at forsvare Slottet.

Porthuset var et med Trappegavle prydet firkantet Taarn med et Beboelsesværelse foroven.

1594 kaldes dette Rum „Trommenskammer over Porten“ (for Trommeslagerne?) og 1910 „Skræderstuen over Porten“ i Anledning af, at der kom et nyt Vindue „paa det Loft over Porten, hvor Skræderen har sit Kammer.“ 1625 omtales „Vagtmesterens Kammer over Porten.“ 1633 reparerer Taget og overste Loft paa „Vagtstuen over Porten“. 1646 kvitterer Niels Peter Portner for 6 Rdl. „for i Tiden fra 2. Nov. 1645 til nærværende Tid, jeg havde været udi den yderste Port og haver sammesteds betjent.“ Samme Aar betales Snedkerløn for et Kammer at gøre over Porten til Vagtmesteren, der tilforn har boet i Sandvig. Der var da 4 Vinduer, 2 Døre, 1 Sengested, 1 Bord, 1 Bænk og 1 Kakkellovn af grønne glaserede Potter fra Jens Pottmager i Rønne. I en Besigtigelsesforretning af 1683 omtales Porthuset som ganske forfaldent, det fattes Tagsten, Mur, Kalk og Tømmer, og Portee er „ganske gammel og forfalden“. 1698 — „over Porten ere Spænderne og Lægterne med Dørene og Vindueskarrene tilligemed Løfterne ganske borte.“

Ved Porthusets Vestside ses Rester af en Trappe, der maa have ført op dels til en Dør i Porthusets øverste Rum og dels til Galleriet langs den øverste Kant af Ringmuren.

Op til Porthusets modsatte (østre) Mur laa Vagtstuen for Vagtmandskabet.

1621 — Vagtstuen dernæst hos (Porthuset) for sig selv opbygget ved Porthuset, dog er den under Porthuset ved den ene Side. Er brøstfældig. 1623 — 2 Vindueskar med Buer at gøre i Vagtstuen, 1625 — Lægter til Vagthuset. 1627 — Taget over Vagtstuen er omlagt. Samme Aar er der stort Forbrug af Talglys til „Cortegalen“ (Corps de garde — Vagtstue) 1633 — Taget over Vagtstuen omlægges.

Øst for Slotsporten findes nogle hvælvede Rum, som endnu er velbevarede, og som 1610 kaldes „den gamle Smørkælder“.

Oven paa denne laa Batteriet „Katten“, hvortil en Stentrappe fører op.

1610 — Ovenpaa gamle Smørkælder: 3 store Kobberstykker og 1 Kobberfalkonet. 1683 — Katten, som er et Batteri, er ganske forfaldent og meget slet saa det kan ej hjælpes. 1709 stod Jep Nielsen Skildvagt paa „Chatten“ og saa da nogle Folk rive Lyng i Slotslyngen (Hammershus Birketings Protokol).

Sønden for Batteriet Katten laa den imponerende Magasinbygning, hvor der i underste Stokværk var Staldrum, „Øxenstalden(?)“ og derover Kornlofter til Opbevaring af Skattekornt. Bygningens Ydermur er bygget ovenpaa Ringmuren. Den mod Slotspladsen vendende Mur har muligvis været af Bindingsværk. Foroven paa denne Mur har Slottets Sejerværk (Taarnur) formentlig været anbragt. Det havde en Slaaklokke, en Klokke til at ringe til Kirke med, og en til at ringe til Bords med. Bygningen synes i Tidernes Løb at være undergaaet talrige Ombygninger, som kan spores i det endnu staaende Mur-

værk. Op til dens sydvestlige Hjørne byggedes der 1610(?) en kraftig Støttepille. Ved Siden af den laa i Slottets sidste Periode Vagtbygningen for Vagtmandskabet. En anden Støttepille findes udvendig paa Østmuren.

1610 omtales ovennævnte Sejerværk, og et Vindetov — at vinde Korn med — anskaffes. 1613 — Taget over Kornlofterne er nedblæst og reparerer. 1615 — Kornloftetaget reparerer. 1616 — Kornlofterne i Stalden reparerer. 1627 omlægges Taget over Kornloftet. 1635 købes Tagsten til Kornlofternes Tag. 1640 omtales en Gavt over Sejerværket. 1644 laves en ny Trappe op til Kornloftet ved Sejerværket, 1645 (efter at Svenskerne var draget bort) — paa Kornloftet: 8 Td. Bygmel, 2 Td. Rugmel, 29 Td. Byg. Samme Aar købes 2 Lispuud Stangjern til Døre til Øxenstalden, Kostalden og Ladeportene. 1658 (efter Svenskernes 2. Regimente) — anammet efter den svenske Skriver Byg og Havre, som var i „Kornhuset“. 1683 — Et gammelt Hus staa mod Porten paa den østre Side, som ingen kan mindes, hvortil det haver været brugt, er ganske øde uden Overtømmer og kan ej hjælpes.

1610 reparerer „Koeladen“ og samtidig byggedes den store Piller ved „Koeladen“. 1621 — hedder det „Koeladen“ Vesten op til Kornladen (se senere om denne). Her findes imidlertid ingen Spor af nogen „Piller“ [Støttepille], medens der ved Magasinbygningen findes hele 2 meget kraftige saadanne. Dette er noget dunkelt. I det hele taget er det vanskeligt at skelne mellem og stedfæste Benævnelserne: Øxenstald, Øxenlade, Kostald, Kolade, Kornlade, Tærskelade, Kornhus, Sælade, Hestestald, den lange Stald, Ridestald osv. Den samme Bygning kan jo have skiftet Navn og Anvendelse til de forskellige Tider. Med „Kornlofterne“ maa dog sikkert være ment dem i Magasinbygningen medens „Kornloftet“ muligvis laa andetsteds. Loftet over Fruerstuen (se senere) anvendtes saaledes en Tid som Kornloft. Overfor disse Benævnelser maa der derfor her og i det følgende tages noget Forbehold ang. mulig Forveksling.

Mellem Magasinbygningen og Blommetaarnet tjente Ringmuren til Opstilling af lettere Skyts paa Vagtgangen foroven, hvortil man antagelig kom op ad en Trappe ved Blommetaarnet.

1640 — Mur at oprette ved dend blommede Taarn. 1645 — paa Muren ved Blommetaarnet: 14 gamle ubrugelige Skerpentiner.

Paa ovenanførte Grundrids, — hvortil enhver Forklaring desværre ganske mangler, ses det, at der langs ovennævnte Mur har ligget en Bygning, som formentlig var Smedien. Alle Bygningens 4 Afdelinger har dog næppe været Smedie, og muligvis kan en i 1585 omtalt Snedkerstue og 1621 nævnt Skomagerstue henføres hertil.

1585 — Laase anskaffes til Snedkerstuen m. m. 1621 — Det Hus, som kaldes Skomagerstuen er ganske brøstfældig. 1610 — Over Smedien (paa Ringmuren?): 2 Jernskærbrækkere. Udi Smedien: 1 Ambolt, 2 Bælge, 2 Forhamre, 2 Sirhamre, 2 Haandtænger, 2 Brandtænger, 3 Haandhamre, 6 Brødder, 6 Stævekramper, 1 Fyrspid, 1 Riskest, 1 Bøsejern, 2 Nagleskuf, 1 stor Nagleskuf, 1 Hovtang, 1 Hovnaglehammer, 1 Benhammer, 7 Sperhager, 1 Dørslag, 2 Brødder at hugge Jern af med, 1 Klørjern, 1 Ildspid, 1 Spirhage, 2 Former. 1645 var Inventaret svundet ind til: 1 Ambolt, 1 Bælg og 1 Forhammer, men dog forøget med et Skruestykke uden Hus og Skruenøgle. 1625 — Næst op til Smedien findes et Hus, hvor Overdelen er næsten nedfalden. Opsættes med nyt Tømmer og Halmtag. 1783 — Smedien er 12 Stolperum langt [svarende til hele Længden af Bygningen], er ganske brøstfældig og staa paa Fald.

Autokørsel.

Ny lukket 4—5 Pers. Bil udlejes
Vognm. C. P. Pedersen,
Nygade, Allinge Tlf. 133.

Al Lastkørsel udføres

samt Svin til Slagteriet a 75 Øre pr. Stk.
Lukket 12—14 Pers. Bil udlejes.
Tlf. All. 117 y. A. Engell, Tein.

Nu er det Istid!

Flødeisen fra
Mejeriet Kajbjerggaard
bringes i Erindring.

Alle gangbare Sorter haves.
Vore øvrige Mejeriprodukter anbf.
Forlang vor Flaskefløde.

Havestole,

Bænke og Borde, Liggestole,
Armstole og Feltstole, Hængekøjer,
Krocketstil, Græsslaamaskiner,
Havevandkander, Gummislanger
og Tilbehør til samme.
Hække- og Grensakse,
Beskæresakse.

Haveredskaber af alle Slags i
stort Udvalg til billige Priser.

P. C. Holm, Allinge.

Over Land

til Cimrishamn, Malmo
og København.

S/S Hammershus sejler fra Allinge
Kl. 9 Mandag, Tirsdag, Torsdag
og Lørdag. — Søndag Kl. 8 og
18,30. Ank. til København 1,20.
Hurtigste, billigste og bekvem-
meste Reiserute.

Enkeltbillet gælder Tur—Retur.

Cimrishamn samme Dag 5 Kr.

Christianse—Gudhjem Onsdag og
Fredag m. Afg. fra Allinge 9,30.

Pris 4 og 2 Kr.
Nærmere ved Turistbureauet, Sandvig,
Tlf. 100, og Dampskibsexp. i Allinge,
Tlf. 75.

Fest- og Brudegaver

altid største Udvalg
og billigste Priser hos

Conrad Hansen

URMAGER & GULDSEMED.
Allinge Tlf. 140.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.
Renten af Indskud er paa
3 Mdrs. Opsigelse 4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar 4 -

Gummisko,

Stort Udvalg. Småa Priser.
C. Larsen, Vestergade.

Aktieselskabet
Hasle Bank
modtager Indskud paa Ind-
laansbog og Folio, Termins-
ydelse til Kreditforeninger,
ordner Kreditlaan m. m.

Ny 5 Pers. Crysler

og 12—14 Pers. Bil udlejes.
Skolekørsel. Henry Hampe.
Tlf. Allinge 81u.

Infet Blad
træffer Deres
Kundekreds
bedre end
Nordbornholm!

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.
Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad.
Medisterpølse, Fars.
Bayerske Pølser, Knækpølser
Røget Medisterpølse.
Køgt Skinke.
Hjemmesmeltet Fedt.
Forskelligt Paalæg.
Dina Sørensen, Tlf. 38.

De bliver tilfreds

med den Klædning, De faar hos mig.

1. Klasses Skrædderi og fineste Pasform.
Klædevarer og Prøver forefindes.

C. Josefsen.

Lad Deres Tøj reparere og presse hos mig. Tlf. 28.

Kofoed & Mortensens Byggeforretning

Ligtøj og Ligsenge. Ligkistelager. Ordning af Begravelser
Telefoner 77 og 79.

Hasle
Kalkværk

Altid friskbr. Kalk.
Brændt Gødningskalk er den bedste.
Forlang Tilbud.
Tlf. Hasle 102. Tlf. Rønne 393

BRØDRENE ANKER, HASLE

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Ajlepumper - Vandpumper - Varmtvands-Anlæg,

Sengeudstyr.

Spiralsenge fra pr. Stk. 9,85.
Hessiansmadrasser fra pr. Sæt 7,00.
Stribet Stoutmadrasser pr. Sæt 13,50.
Prima Vattæpper fra pr. Stk. 11,75.
Kulørt strb. dobb. br. Dynebetræk fra pr. Mtr. 0,95.
Hvidt strb. dobb. br. do. fra pr. Mtr. 1,50
Færdige hvide Dynebetræk pr. Stk. 6,35.
Ensfarvet rødt og blaat fjertæt Dynenankin pr Mtr. 3,25.
Do. do. do. do. Dynesatin do. 3,65
Strb. dobb. br. fjertæt Nankin til Underdyne pr. Mtr. 1,70
— — — — — Satinbolster pr. Mtr. 2,25
Dobb. br. Lagendowlas fra pr. Mtr. 1,40.
Bleget dobb. br. Lagenstout fra pr. Mtr. 1,28.
Ubleget — — — fra pr Mtr. 0,98.
Uld- og Bomuldstæpper i stort Udvalg til billigste Priser.
Prima damprensede Fjer og Dun.

Dyner syes og stoppes gratis.

Magasin du Nords Udsalg
ved Victor Planck, Allinge.

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omreisende Agenter, der paa Grund af
Rejseudgifter maa beregne større Avance
paa en ringere Vare, og sælger denne paa
Efterkrav og uden Garanti.

J Sornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den
billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74.
Indpakkingspapir, Økonomruller, Konvolutter & Poser til Fabrikspris.

Tømmer og Brædder.

Skal De reparere eller bygge nyt Hus,
saa køb Byggeartikler i

PRODUKTEN.

Grønt-Konserves.

Ærter, Asparges, Snittebønner, Perlebønner, Fiskekonserves,
Benfri Sild, Anchioser, Sardiner m. m. forefindes i største
Udvalg til billigste Priser.

Produkten.

Vandkander og Haveslanger

samt alt Tilbehør, Spredere,
Haner, Forbindelsesstykker m. m.
købes absolut bedst og billigst i

Produkten.

AVERTER I NORDBORNHOLM